

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. B.**
st. X,
nar. X
pobytem X

zastoupen **Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.**
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti

žalované: **Policie České republiky,**
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje,
odbor cizinecké policie
sídlem Kounicova 24, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2020, čj. KRPB-67163-17/ČJ-2020-060022-Z

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Organizaci pro pomoc uprchlíkům, z.s., se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9, **se nepřiznává** odměna za zastupování žalobce v soudním řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou brojil žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2020, čj. KRPB-67163-17/ČJ-2020-060022-Z (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce podle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“) ve spojení s ustanovením § 129 odst. 1 a 3 téhož zákona na 31 dnů, tj. od 1. 4. 2020 do 1. 5. 2020.
2. Žalobce byl zajištěn napadeným rozhodnutím za účelem předání do příslušného členského státu EU k posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země či osobou bez státní příslušnosti (dále jen „nařízení Dublin III“).

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná nejprve shrnula skutkový stav věci. Žalobce byl zajištěn dne 1. 4. 2020 při kontrole Policie ČR v poli u obce Pustiměř. Nepředložil žádný doklad, který by ho opravňoval pobývat v ČR. Ze systému EURODAC bylo zjištěno, že jeho otisky prstů se shodují se záznamy ID RO1TM001T1911190228 (Rumunsko) a GR1THE20191015404583 (Řecko).
4. V rámci podání vysvětlení dne 2. 4. 2020 žalobce uvedl, že je státním příslušníkem Alžírsko a vycestoval ze své vlasti před rokem do Turecka, kde byl asi týden. Odtud šel pěšky do Řecka, kde mu policie dala k podpisu nějaké dokumenty a sdělila mu, že musí do měsíce vycestovat. Dalších 6 měsíců byl ještě v Řecku ve městě Soluň. Poté přešel do Makedonie a pak dále do Srbska, odkud přešel do Rumunska. Tam ho opět policie zadržela a podal si tam žádost o udělení mezinárodní ochrany. Z Rumunska vycestoval kamionem a vystoupil v České republice. Chce ale cestovat do Rakouska a požádat tam o azyl, neboť v Rumunsku mu byla žádost zamítnuta. Cítí se zdrav a bez příznaků nemoci COVID 19, ale je bez prostředků. V žádném případě se nechce vrátit do Řecka ani do Rumunska.
5. Žalovaná konstatovala, že žalobce neoprávněně vstoupil a pobýval na území ČR. Jelikož je veden jako žadatel o mezinárodní ochranu v některých členských státech EU, jsou zde důvody pro zahájení tzv. dublinského řízení.
6. Žalovaná dále shrnula obsah relevantní právní úpravy obsažené zejm. v ustanovení § 125 a § 129 ZPC, jakož i čl. 18 a 28 nařízení Dublin III a uvedla, že v případě žalobce existuje nebezpečí útěku, neboť tento naplnil hned několik objektivních kritérií svědčících o vážném nebezpečí útěku podle § 129 odst. 4 ZPC (nelegální vstup a pobyt na území ČR, neochota vrátit se do Rumunska a Řecka, cílem cesty je Rakousko coby členský stát EU). Žalobce dal tedy najevo, že nebude vyčkávat v ČR do doby, až bude předán do příslušného členského státu, a že také nehodlá respektovat právní předpisy upravující vstup a pobyt cizinců na území ČR.
7. Dále se žalovaná zabývala otázkou, zda postačuje uložení mírnějších opatření ve smyslu ustanovení § 123b ZPC, anebo nikoliv. Dospěla k závěru, že žalobce nemá ani

adresu místa pobytu, ani adekvátní finanční prostředky, takže vzhledem k hrozícímu zmaření účelu dublinského řízení žalovaná uzavřela, že nejsou podmínky pro uložení zvláštního opatření.

8. Žalovaná také zkoumala, zda je předání žalobce v dublinském řízení potenciálně možné a zdali nebude nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života cizince. K tomu dovodila, že tomu tak není, neboť žalobce netvrdil žádné rodinné či obdobné vazby na území ČR a ani takové okolnosti nebyly zjištěny.
9. K otázce systematických (systémových) nedostatků v azylovém systému přijímajících členských států žalovaná uvedla, že ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ani Soudní dvůr EU či české soudy aktuálně nepožadují, aby se členské státy zdržely transferů žadatelů do Rumunska či do Řecka. Žalovaná zjišťovala též veřejně dostupné informace v databázi AIDA či Human Rights Watch. Dále žalovaná vycházela z informací EASO a nevládní organizace Generatie Tanara Romania, která spolupracuje s UNHCR. Kromě toho žalovaná poukázala na statistiky dublinského řízení dle databáze EUROSTAT za rok 2015 a na výsledky tzv. relokací uprchlíků z Itálie a Řecka. Stran aktuálního stavu rumunského azylového systému žalovaná poukázala na podkladovou Informaci OAMP ze dne 2. 9. 2019.
10. Co se týká Řecka a otázky tzv. systémových nedostatků v jeho azylovém systému, žalovaná odkázala mj. na doporučení o obnovení přemísťování do Řecka podle nařízení Dublin III vydané Evropskou komisí po datu 15. 3. 2017. Podle tohoto doporučení Řecko dosáhlo významného pokroku při zavádění nezbytných institucionálních a právních struktur zajišťujících řádné fungování azylového systému, ale zatím vylučuje z transferů tzv. zranitelné osoby. Z úřední činnosti jsou pak žalované známa dublinská řízení, která se vedla ve vztahu k Řecku. K opětovné aplikaci nařízení Dublin ve vztahu k Řecku přistoupila řada členských států EU, zejm. pak Německo, Švédsko, Švýcarsko, Rakousko, Francie, Nizozemí, Belgie, Itálie, Malta a Bulharsko. Transfery byly dosud provedeny v řádu desítek osob.
11. Z uvedených důvodů vyhodnotila žalovaná možnost předání žalobce do příslušného členského státu jako reálnou a uskutečnitelnou v době trvání zajištění. Délka doby zajištění byla stanovena vzhledem k úpravě v nařízení Dublin III a § 125 odst. 1 ZPC na 31 dnů, a to i s přihlédnutím k judikatuře (rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 11/2015).

III. Žaloba

12. V žalobě proti napadenému rozhodnutí doplněné ustanoveným zástupcem dne 11. 5. 2020 žalobce uvedl následující žalobní body.
13. V **prvním žalobním bodě** žalobce zpochybnil samotnou potenciální možnost předání do příslušných členských států EU. V souvislosti s tím také žalobce zpochybnil stanovení délky doby zajištění na 31 dnů, které považuje za nepřezkoumatelné. Důvodem je skutečnost, že v napadené rozhodnutí bylo vydáno v době nouzového stavu vyhlášeného z důvodu pandemie viru způsobujícího onemocnění COVID 19.

14. Bylo úkolem žalované zkoumat, zda za současné situace Rumunsko či Řecko přijímá dublinské transfery. Podle názoru žalobce je předání do těchto států za současné situace fakticky vyloučené, neboť transfery se standardně odehrávají leteckou cestou. Žalobce poukázal na praxi SRN, která pozastavila dočasně transfery do Itálie. Zatím není jasné, kdy budou transfery obnoveny a uskutečnění předání žalobce bude reálné. V posuzované věci je tedy zcela vyloučeno, aby byl naplněn účel zajištění a uskutečnění předání podle nařízení Dublin III. Žalobce by tak měl být neprodleně propuštěn ze X.
15. Ve **druhém žalobním bodě** žalobce namítl, že žalovaná nezohlednila systémové nedostatky v Rumunsku a v Řecku z hlediska závazných standardů SEAS. Žalobce namítá, že žalovaný správní orgán nepostupoval dle čl. 3. odst. 2, druhého pododstavce Dublinského nařízení, když neposoudila faktickou situaci v Rumunsku a Řecku, a porušila tak ustanovení § 3 správního řádu, neboť nezjistila stav věci v takovém rozsahu, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti.
16. Konkrétně žalobce tvrdí, že žalovaná uvádí seznam neaktuálních zpráv (z roku 2015, 2016 a 2017) ze zahraničních zdrojů, kterými se při vydání napadeného rozhodnutí zabýval. U většiny z uvedených zpráv však pouze uvádí jméno uvedeného zdroje, rok a webový odkaz, a to pouze ve vztahu k rumunskému azylovému systému. Uvádí, že uvedené zdroje „*prostudoval*“, neuvádí však jejich obsah, ale pouze všechny dohromady shrnuje tak, že: „*V žádném z těchto veřejně dostupných zdrojů není informace o tom, že by byly zjištěny systematické nedostatky rumunského azylového řízení.*“ Ve vztahu k možnosti předání do Řecka žalovaná pouze dovodila, že ze skutečnosti, že v Řecku ročně žádá o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, je dle správního orgánu zřejmé, že neexistují obavy uprchlíků z úrovně azylového systému v Řecku. Takovéto konstatování však nemá dle žalobce žádnou vypovídací hodnotu o úrovni azylového systému v Řecku.
17. V první řadě žalobce upozorňuje na to, že dva ze tří uvedených statistických zdrojů se vztahují k roku 2015, mají tak pouze omezenou relevanci pro rok 2020. Za druhé však žalobce v obecné rovině nerozumí, proč by uvedené *kvantitativní* statistické údaje měly mít relevantní výpovědní hodnotu ve vztahu ke *kvalitě* rumunského azylového systému. Pokud by totiž bylo možné následovat logiku, že kvalita azylového systému je přímo úměrná počtu žádostí o mezinárodní ochranu, museli bychom nutně dojít k závěru, že nejkvalitnější azylový systém je v současnosti v Itálii a Řecku.
18. Podle názoru žalobce Rumunsko představuje „*obra na bliněných nobách*“. Primárním problémem, s nímž souvisí i další nedostatky, je připravenost rumunské vlády. Statisticky Rumunsko vykazuje dobrá čísla. Ta jsou ale podmíněna počtem žadatelů o azyl, které do roku 2017 nepřesáhlo číslo 2 500/za rok. Ve zmíněném roce však v Rumunsku o azyl žádalo téměř 5000 lidí, což začalo způsobovat výrazné problémy a poukázalo to na mnohdy nedostatečná opatření vlády. Kapacitně bylo Rumunsko zahlceno. V celé zemi je pouze 6 přijímacích středisek, přičemž celková ubytovací kapacita se pohybuje kolem 900 míst. Žalobce poukázal na možné budoucí problémy Rumunska v případě, že se migrační toky zvýší. Již nyní Rumunsko má dva významné problémy – ubytovací podmínky a tlumočení do cizích jazyků. K ubytovacím

podmínkám žalobce odkázal na problémy zřejmé ze zprávy AIDA ze dne 2. 7. 2018 (špatná hygiena, špatný stav ubytovacích zařízení).

19. Ohledně stavu řeckého azylového systému žalobce poukázal na jeho slabiny a ocitoval několik článků dostupných na internetu. Zprávy hovoří o jeho rapidním zhoršení. Podmínky v uprchlických táborech jsou nedostačující především kvůli enormnímu počtu žadatelů, neboť např. podle plánu tureckého prezidenta Erdogana bude snaha přesídlit do Řecka až 3.6 milionů syrských uprchlíků, přičemž každý měsíc dochází k postupnému zvyšování počtu žadatelů migrantů na území Řecka. Nejhorší je situace na řeckém ostrově Lesbos, kde v uprchlickém táboře nyní žije šestkrát více lidí, než jaká je jeho původní kapacita. Zároveň zde není jakýkoliv přístup k horké vodě, k hygienickým prostředkům, všude jsou odpadky a je takřka nemožné, aby žadatelé měli možnost využít např. sprchu. Mnoho z těchto žadatelů trpí zdravotními problémy, ovšem není zde jakákoliv lékařská pomoc, proto dochází i úmrtí některých žadatelů.
20. Ve **třetím žalobním bodě** žalobce uvedl, že žalovaná neposoudila mírnější alternativy zajištění. Žalobce se domnívá, že rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro neuvedení důvodů vyloučení aplikace zvláštních opatření podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců a nedostatečné specifikace důvodu zajištění i přes trvající nouzový stav v ČR. Otázka možné aplikace zvláštních opatření za účelem vycestování musí být zkoumána nejen v prvním rozhodnutí o zajištění cizince, ale po celou dobu jeho pobytu, a tedy i při rozhodování o prodloužení doby jeho zajištění. Proto bylo povinností žalovaného správního orgánu se náležitě vypořádat v napadeném rozhodnutí i s otázkou možného uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců a svůj závěr zdůvodnit. To však žalovaná neučinila, a její rozhodnutí je tak v tomto bodě nepřezkoumatelné.
21. Konkrétně žalobce uvedl, že po celou dobu jeho zajištění je dostupná alternativa jeho přemístění do přijímacího střediska nebo do pobytového střediska v Kostelci nad Orlicí (nebo kteréhokoliv jiného střediska), kde by vyčkal do skončení řízení dle Dublinského nařízení. Z praxe je známo, že v případě ukončení zajištění na základě rozhodnutí soudu, dochází k transferu cizinců ze ZZC do přijímacího střediska a následně k jejich pobytu v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, kde vyčkávají na konečné rozhodnutí o přemístění podle nařízení Dublin III.
22. Zásah do osobní svobody žalobce je oproti tomu závažný, neboť se nachází v zařízení, které nesmí volně opouštět, nehovoří jazykem personálu zařízení (žalobce hovoří pouze arabsky) a obdobná komunikační bariéra je i mezi ním a ostatními zajištěnými cizinci. Zbavení osobní svobody musí být vždy výjimečným opatřením, musí trvat co nejkratší dobu, jenom pokud nelze uplatnit jiné mírnější donucovací prostředky, musí být úzce spjato s účelem zajištění. Žalobce má za to, že zajištění v X nemůže být jediným dostupným opatřením, ultima ratio pro cizince v jeho situaci a že správní orgán je povinen postupovat za každých okolností přiměřeně a s ohledem na ochranu základních práv a svobod. Z výše uvedeného vyplývá, že napadené rozhodnutí je nezákonné.

23. Ze všech shora uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení a vrácení napadeného rozhodnutí žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

24. Ve svém vyjádření k žalobě ze dne 15. 5. 2020 žalovaný uvedl následující. V první řadě shrnul argumentaci žalobce a odkázal na platnou a účinnou právní úpravu zajištění za účelem předání cizince příslušnému členskému státu EU v tzv. dublinském řízení.
25. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaná uvedla, že si byla a je vědoma svých povinností a situace panující v souvislosti s výskytem onemocnění SARS Covid-2 ve světě, pročež si vyžádala před samotným řízením o zajištění žalobce stanovisko OAMP k aktuální situaci ohledně možnosti realizace dublinských transferů. Podle odpovědi Ministerstva vnitra (OAMP) mělo být se žalobcem zahájeno řízení o jeho přijetí zpět. Na základě této informace neměla žalovaná důvod pochybovat o možnosti realizace žalobcova předání do odpovědného členského státu EU a zahájila řízení o jeho zajištění.
26. Ohledně namítaného zastavení dublinských transferů směrem do Itálie ze strany Německa a Švýcarska nepovažovala žalovaná namítanou informaci za jednoznačný důkaz toho, že je obecně vyloučeno uskutečnění jakéhokoli dublinského transferu. Postup těchto zemí nezavazuje ostatní členské státy EU k tomu, aby postupovaly stejným způsobem i v případě jiných zemí než je Itálie. V době, kdy bylo rozhodováno o zajištění žalobce, nebyl na víc příslušnými orgány dán pokyn či doporučení o úplném a plošném pozastavení dublinských transferů.
27. Žalovaná zdůraznila, že nemůže své rozhodnutí zakládat na spekulacích, v konkrétním případě na tom, zda bude či nebude nouzový stav prodloužen, ale musí vycházet ze skutečností prokazatelných a jí známých v době rozhodování. Poukázala také na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č.j.7 As 79/2010 – 150, přístupné na www.nssoud.cz). K nedostatečnému posouzení reálnosti předpokladu pro navrácení či přemístění do příslušného státu EU se také několikrát vyjádřil Nejvyšší správní soud (kupř. rozsudek 1 Azs 4/2018).
28. K otázce systémových nedostatků v rumunském azylovém systému žalovaná uvedla, že žalobce během správního řízení žádné výhrady či obavy směrem k rumunskému systému nesdělil a rovněž ani z obecně známých skutečností nelze dovodit, že by Rumunsko nebylo schopno zajistit adekvátní podmínky žadatelů o azyl. Poukázala dále na tiskovou zprávu UNHCR ze dne 25. 10. 2019 o tom, že během tohoto roku se bude pořádat v Rumunsku vzdělávací program pro žadatele o azyl s názvem „Poznej svá práva“.
29. K otázce aplikace tzv. mírnějších opatření (§ 123b ZPC) žalovaná uvedla, že pro zajištění žalobce zcela jednoznačně existují zákonné důvody, neboť v jeho případě zcela jednoznačně existuje vážné nebezpečí útěku (žalobce přicestoval do ČR bez platného víza či jiného oprávnění, které by jej opravňovalo k pobytu na území ČR). Chce pokračovat nelegálně v cestě do Rakouska. dále disponuje pouze omezenou hotovostí a nemá možnost si po dobu vedení dublinského řízení zajistit vlastní

ubytování. Podmínky pro uložení zvláštního opatření ve smyslu § 123b tedy v případě žalobce absentují.

30. Stran hypotetické alternativy spočívající v umístění žalobce do Příjímacího či Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí žalovaná poukázala na odlišnosti tohoto zařízení od Zařízení pro zajištění cizinců, přičemž žalobcem označený postup jí z praxe není znám. Takový postup by podle jejího názoru připadal v úvahu pouze tehdy, pokud by ČR převzala příslušnost ve smyslu čl. 17 nařízení Dublin III.
31. Ze všech uvedených důvodů žalovaná navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci soudem

32. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 ZPC ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
33. Krajský soud se dále zabýval dopadem novelizovaného ustanovení § 129 odst. 7 ZPC ve znění účinném ode dne 30. 9. 2017, podle něhož platí, že „*oznámením nového rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění cizince se dosavadní rozhodnutí o zajištění ruší; doba zajištění se počítá od okamžiku omezení osobní svobody.*“ V předmětné věci je ze správního spisu i z úřední činnosti krajskému soudu známo, že bylo vydáno rozhodnutí o prodloužení zajištění žalobce ze dne 29. 4. 2020, č.j. KRPB-67163-37/ČJ-2020-060022-Z, proti němuž byla ke zdejšímu soudu podána samostatná žaloba, o níž je vedeno řízení pod sp. zn. 33 A 28/2020. V této věci doposud nebylo soudem rozhodnuto.
34. Krajský soud vážil z hlediska podmínek řízení, zda je stále možno v řízení podle § 65 a násl. s.ř.s. přezkoumat napadené rozhodnutí o zajištění, anebo zda již předmět řízení odpadl. Přitom uvážil i kolidující právní principy a zájmy, které jsou v tomto ohledu v sázce. Krajský soud se ztotožnil se závěry rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2020, č.j. 53 A 20/2019 – 55, které se týkají téže právní otázky a v nichž označený soud dospěl k závěru, že je třeba i v této situaci rozhodnutí o zajištění (ex lege nahlíženo jako zrušené) přezkoumat. Označený soud v předmětném rozsudku mj. uvedl, že „*třebaže lze pochybovat o smysluplnosti soudního přezkumu napadeného rozhodnutí v situaci, kdy jeho zrušení nepovede k propuštění cizince ze zajištění, nelze odhlédnout od toho, že i za této situace může zrušení rozhodnutí o zajištění alespoň zprostředkovaně vést k propuštění cizince ze zajištění. Požádá-li totiž následně cizinec o propuštění ze zajištění, bude se muset správní orgán věcně vypořádat s důvody zrušujícího rozsudku.*“ Krajský soud se v zásadě (nikoliv bezvýhradně) s uvedenými závěry ztotožňuje a má za to, že je třeba pouze pro účely soudního přezkumu rozhodnutí o prvotním zajištění vycházet z fikce, že je způsobilým předmětem přezkumu.
35. Napadené rozhodnutí tedy krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s., přičemž vycházel

ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí, který je zachycen ve správním spisu žalované.

36. Ze **správního spisu** žalované krajský soud zjistil následující skutkový stav věci. Podle úředního záznamu ze dne 1. 4. 2020 proběhlo policejní pátrání po uprchlých migrantech z kamionu parkujícího na čerpací stanici MOL při D46 u obce Pustiměř, okres Vyškov. Následně v poli byli zadrženi čtyři muži, z nichž jedním byla osoba žalobce. Z databáze EURODAC vyplývají k osobě žalobce ztotožněné dle otisků prstů záznamy ID RO1TM001T1911190228 (Rumunsko) a GR1THE20191015404583 (Řecko). Se žalobcem byl provedeno podání vysvětlení dne 2. 4. 2020, o němž vypovídá protokol zpracovaný téhož dne, jehož obsah je shrnut v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zejm. z něho vyplývá, že žalobce požádal o azyl v Rumunsku a bylo mu zřejmě doručeno rozhodnutí o zamítnutí žádosti koncem roku 2019. Dále mu v Řecku byly sejmuty otisky prstů, nicméně o azylovém řízení v tomto členském státě mu není nic známo. Rumunsko opustil proto, že se chtěl dostat do Rakouska. Ve Francii má sestru a bratra, ale v ČR nemá nikoho. Žádné finanční prostředky nemá. Žalobce není ochoten se vrátit ani do Řecka, ani do Rumunska. Cítí se zdrav.
37. Žalovaná si vyžádala přípisem ze dne 2. 4. 2020 vyjádření Ministerstva vnitra k otázce, zda bude se žalobcem zahájeno řízení o přemístění, přičemž podle přípisu Ministerstva vnitra, odd. dublinského střediska je potvrzeno, že v případě žalobce bude odeslána žádost do příslušného členského státu o přijetí zpět. Ve správním spisu je založena Informace OAMP „Rumunsko“ ze dne 2. 9. 2019 týkající se azylového systému Rumunska (řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska, dublinský systém a počty žádostí o mezinárodní ochranu). Dále je ve spisu založena též Informace OAMP ze dne 3. 1. 2020 „Řecko“ k týmž otázkám fungování azylového systému tohoto členského státu.
38. Podle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že *„členské státy mohou zajistit dotýcnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li **vážné nebezpečí útěku** na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění **přiměřené** a nelze účinně použít jiná **mírnější donucovací opatření**“*. Podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III platí, že *„[z]ajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotýcnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí*

nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna. Články 21, 23, 24 a 29 se použijí obdobně.“

39. Podle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců platí, že „nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. Nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“
40. Podle ustanovení § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za **vážné nebezpečí útěku** se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾ nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾ přímo nesusoudícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.“
41. Krajský soud shledal, že žaloba **není důvodná**.
42. K jednotlivým žalobním bodům krajský soud uvádí následující argumentaci.
43. K **prvnímu žalobnímu bodu** krajský soud uvádí následující. Žalobce tvrdí, že jeho předání do příslušných členských států EU je krajně nepravděpodobné či dokonce nemožné, a to vzhledem ke stávající situaci způsobené pandemií koronaviru SARS-CoV2 způsobujícího nemoc Covid 19. Krajský soud v první řadě podotýká, že je mu známo z úřední činnosti, že řada členských států EU přistoupila v důsledku tohoto stavu k zastavení tzv. dublinských transferů (kupř. SRN). Nicméně na úrovni EU nebylo vydáno žádné rozhodnutí, které by znemožňovalo obecně dublinská přemístění provádět. Soudu je rovněž známo, že Evropská komise vydala pod zn. C (2020) 2516 doporučující materiál s názvem COVID19 – COMMUNICATION FROM THE COMMISSION – „COVID-19: Guidance on the implementation of relevant EU provisions in the area of asylum and return procedures and on resettlement“, v němž v zásadě doporučuje, aby členské státy pokračovaly v provádění dublinského nařízení. Zároveň je povinností členských států zvážit, zda situace v přijímacím členském státě je takového rázu, aby umožňovala předání cizince či více cizinců bez zásadnějšího významného zatížení zdravotního systému daného státu. Soudu není

známo, že by Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o zastavení provádění dublinských transferů po dobu trvání nouzového stavu či souvisejících opatření na ochranu veřejného zdraví.

44. Krajský soud tedy nesouhlasí s tvrzením žalobce, že již v první fázi zajištění by správní orgán měl vycházet z toho, že zajištění nepovede k cíli, neboť cizince nebude možno předat ve lhůtách stanovených dublinským nařízením. Je samozřejmě možné, že taková situace skutečně nastane, a to nejen v důsledku pandemie koronaviru, ale také v důsledku příp. neakceptace žalobce příslušným členským státem (Rumunsko či Řecko) či jiných důvodů. Tyto skutečnosti však nelze v prvotní fázi zajištění předvídat. Princip potenciality naplnění účelu zajištění se tedy projevuje v pravděpodobnostním úsudku správního orgánu vzhledem k podmínkám fungování dublinských transferů. Pouze prima facie zřejmá nepravděpodobnost realizace účelu zajištění má za následek nesplnění zákonných podmínek pro aplikaci tohoto institutu.
45. Taková situace v předmětné věci nenastala, neboť žalovaná si ještě před vydáním napadeného rozhodnutí opatřila vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 2. 4. 2020 jako kompetentního orgánu k otázce, zda bude se žalobcem zahájeno dublinské řízení o přijetí zpět. Tím podle názoru krajského soudu v této fázi splnila svou povinnost zvážit účel zajištění a jeho uskutečnitelnost. Nebylo však jejím úkolem dále predikovat, co se v průběhu dublinského řízení přesně stane.
46. Pokud žalobce vztahoval nosné důvody argumentace v prvním žalobním bodě též k otázce stanovení doby zajištění, rovněž s ním nelze souhlasit. Jak plyne z ustáleného výkladu čl. 28 nařízení Dublin III správními soudy, nelze v první fázi zajištění cizince za účelem jeho předání do příslušného členského státu stanovit lhůtu delší než jeden měsíc. Tímto způsobem žalovaná postupovala, neboť stanovila délku doby zajištění od okamžiku omezení osobní svobody (1. 4. 2020) do 1. 5. 2020, což činí celý jeden měsíc (31 dnů). Samozřejmě není možno předpokládat, že by již v této lhůtě došlo k přemístění žalobce, ale účelem této lhůty je dát prostor Ministerstvu vnitra k podání žádosti o převzetí cizince nebo jeho přijetí zpět. V určení délky doby zajištění krajský soud nespátňuje žádné pochybení.
47. Ke **druhému žalobnímu bodu** uvádí krajský soud následující argumentaci. Žalobce namítá, že žalovaný nezohlednil systémové nedostatky v Rumunsku a v Řecku z hlediska závazných standardů SEAS. Žalobce namítá, že žalovaný správní orgán nepostupoval dle čl. 3. odst. 2, druhého pododstavce Dublinského nařízení, když neposoudil faktickou situaci v Rumunsku a Řecku. K tomu krajský soud uvádí, že napadené rozhodnutí je v tomto ohledu založeno na poměrně srozumitelné i podrobném zdůvodnění, jakým způsobem žalovaná hodnotila otázku systémových nedostatků v členských státech, které budou v dublinském řízení osloveny k přijetí žalobce zpět. Úvaha žalované rozhodně není nepřezkoumatelná a opírá se o podklady založené ve správním spisu.
48. Konkrétně k situaci v jednotlivých dotčených členských státech (Rumunsku a Řecku) krajský soud poznamenává, že samotná alternativa spočívající v provizorním (hypotetickém) určení dvou členských států není pro účely zajištění cizince

problémem, neboť úkolem žalované není při zajištění cizince zodpovědět otázku, který členský stát bude příslušný k přijetí cizince zpět. Je ale povinností žalované ve vztahu ke všem kandidátům na přijímající stát provést hodnocení eventuálních systémových nedostatků, jejichž existence by mohla vyloučit realizaci i přemístění cizince.

49. Pokud žalobce namítal, jakým způsobem žalovaná pracovala se zdroji pro své posouzení otázky existence systémových nedostatků v Rumunsku, krajský soud je toho názoru, že žalovaná poměrně jasně označila podklady pro svou úvahu. Nedostatky v hodnocení těchto podkladů (tzn. vysvětlení jednotlivých dílčích závěrů plynoucích z jednotlivých citovaných zpráv) sice lze spatřovat, ovšem žalovaná je překryla souhrnným konstatováním, že z uvedených podkladů neplynou poznatky, které by zavdávaly důvod k závěru o existenci systémových nedostatků v rumunském azylovém systému. Žalovaná poměrně podrobně vysvětlila argumentaci statistickými údaji o vytíženosti azylového systému Rumunska v posledních letech, přičemž její úvahu per argumentum a maiori ad minus (poměřováno k množství migrantů v letech 2015 až 2016 a nyní) lze považovat za rozumnou a logickou.
50. Žalobce sám navíc připustil, že Rumunsko má „dobrá čísla“, tudíž v současné době nelze dovodit, že by jeho azylový systém byl zásadně přetížený. Z hlediska argumentace předpovídající další nepříznivý vývoj nelze požadovat po žalované, aby se v tomto kontextu v rozhodnutí o zajištění problémem systémových nedostatků zabývala, neboť rozhodující je pro ni skutkový stav zjištěný k datu vydání rozhodnutí. Základní informace k rumunskému azylovému systému jsou obsaženy ve zprávě Ministerstva vnitra ČR ze dne 2. 9. 2019, která podrobně popisuje fungování rumunského azylového systému a lze ji považovat i za poměrně aktuální. Tato zpráva je založena ve správním spisu a v kostce referuje o přijímacích podmínkách v Rumunsku, počtech žadatelů a kapacitách ubytovacích zařízení, pravidlech vedení azylového řízení a v neposlední řadě o dublinském řízení. Vychází mj. také ze zpráv AIDA z letošního roku.
51. Ani žalobcem namítané nedostatky v hygieně a ubytování v azylových střediscích nevypovídají podle krajského soudu o existenci závažných systémových nedostatků v rumunském azylovém systému, ani o přetíženosti tamějších uprchlických ubytovacích kapacit. Stran dokumentovaných kritizovaných podmínek lze poukázat na hodnocení Nejvyššího správního soudu obsažené v již citovaném rozsudku ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, které vyznívá tak, že *„rumunský azylový systém není dokonalý a jsou v něm oblasti, které lze zlepšit. To však platí pro prakticky jakýkoli stát EU, jen v různé míře. Tyto nedostatky (i kdyby podstatná část z nich byla skutečně prokázána) nelze ovšem pokládat ve světle výše uvedené judikatury Soudního dvora EU za tak zásadního charakteru, aby je bylo možné posoudit jako systémové nedostatky, nesoucí s sebou riziko nelidského či ponižujícího zacházení pro žadatele o mezinárodní ochranu.“*
52. Totéž hodnocení lze vztáhnout k většině žalobcem vytýkaných problémů, k nimž má v Rumunsku docházet, tedy především údajné chyby v tlumočení v pohraničních centrech, právo na právní pomoc (které i podle této zprávy v nezbytném rozsahu zajištěno je) a využívání benefitů sociální pomoci či integračních programů pro cizince. Krajský soud ve vztahu k Rumunsku uzavírá, že v současné době nejsou důvodné pochybnosti o tom, že by měly v tomto členském státě existovat tzv. systémové

nedostatky v azylovém systému (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, www.nssoud.cz, č.j. 4 Azs 73/2017-29,

53. Ohledně Řecka žalovaná do správního spisu založila informaci OAMP ze dne 3. 1. 2020, z níž vyplývá, že dublinské transfery do z ostatních členských států do Řecka fungují, nicméně nejde o masovou záležitost. V případě Řecka je zřejmé, že problémy s ubytováním dublinských navrátilců mohou být závažnější než v Rumunsku (srov. bod 5 citované Informace OAMP). Žalovaná poukázala na Doporučení Evropské komise k obnovení přemísťování do Řecka podle nařízení Dublin III po datu 15. 1. 2017 s tím, že Řecko musí poskytnout individuální záruky, že žadatel o azyl bude přijat do zařízení. V případě tzv. zranitelných osob by samozřejmě bylo nutno uvažovat o tom, že transfer do Řecka je spíše vyloučen. Žalobce je ovšem mladým osamoceným jednotlivcem, který je zdravý, takže v jeho případě nejsou zřejmé žádné okolnosti, které by jej činily zranitelným.
54. Krajský soud nijak nepopírá, že řecký azylový systém je stále stížen stále řadou problémů, které souvisejí s tlakem migrantů přicházejících přes hranice s Tureckem. EASO v posledních letech věnovalo řeckému azylovému systému značnou pozornost a pomáhalo mu s přípravou kvalitně proškoleného personálu do hotspotů a azylových středisek (tzv. *re-dublinizace*). Oproti stavu v letech 2015 a 2016, kdy transfery do Řecka pod vlivem judikatury ESLP vůbec neprobíhaly, je však současný stav nepochybně lepší, přičemž se samozřejmě vyvíjí spolu se změnami migračních toků.
55. Z uvedených dat je zřejmé, že v případě žalobce je rozhodně pravděpodobnější, že se zdaří předání do Rumunska, nicméně ani předání do Řecka nebylo možno k datu vydání napadeného rozhodnutí vyloučit jako nemožné či krajně nepravděpodobné. Vše ostatní pak je již věcí Ministerstva vnitra a jeho komunikace s partnerskými dublinskými středisky dotčených členských států. Pro úvahu o zajištění žalobce dostačuje samozřejmě určení být jen jednoho potenciálně příslušného členského státu k přijetí zpět.
56. Nicméně krajský soud (a to opakovaně) ve své judikatuře hájí stanovisko, že na žalovanou nelze přesouvat důkazní břemeno ohledně jednoznačného prokázání neexistence systémových nedostatků v příslušném členském státě EU, kam má být cizinec předán (viz k tomu kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, přístupný na www.nssoud.cz). Uvedený nedostatek by znamenal zásadní vadu rozhodnutí o předání cizince a určení příslušného členského státu EU v dublinském řízení, avšak nikoliv v „jednoúkonovém“ řízení o zajištění cizince, kde funguje snížený důkazní standard, přičemž cizinec nemá žádnou možnost se k podkladům rozhodnutí vyjádřit či navrhopat jejich doplnění.
57. V souhrnu k otázce vyhodnocení systémových nedostatků tedy krajský soud uvádí, že závěry žalované jsou přiměřeně podložené citovanými zprávami, jejichž podrobnost odpovídá účelu posuzování těchto skutečností v řízení o zajištění. Tyto závěry jsou rovněž v souladu s relevantní a poměrně nedávnou judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to zejména rozsudky ze dne 21. 3. 2018, č.j. 2 Azs 33/2018 - 25, a dále ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, přístupné na www.nssoud.cz. Žalobce sám pak při podání vysvětlení netvrdil, že by se stal obětí nelidského zacházení či extrémně špatných podmínek v Rumunsku či v Řecku. Pravděpodobnost, že by žalobce

v případě eventuálního přemístění do Řecka jako dublinský navrátilce skončil v táboře migrantů kupř. na ostrově Lesbos, je velmi malá, neboť tyto tábory slouží pro zachytávání migrační vlny z Turecka, nikoliv pro umístění cizinců navracejících se ze členských států EU v západní a střední Evropě.

58. Ke **třetímu žalobnímu bodu**, v němž žalobce namítl procesní nedostatky v postupu žalované ohledně zjišťování podmínek pro uplatnění mírnějších opatření, tedy tzv. zvláštních opatření (§123b ZPC) krajský soud uvádí následující.
59. Podle názoru krajského soudu žalovaná odůvodnila srozumitelně, náležitě a dostatečně, proč nebylo možné v případě žalobce sáhnout k mírnějšímu opatření (§123b ZPC), než je zajištění žalobce. Poukázala přitom na omezené množství finančních prostředků žalobce, které je doloženo ve správním spisu a které by rozhodně na delší pobyt žalobce na svobodě nedostačovalo.
60. Žalobce pak při podání vysvětlení sám neuvedl žádné indicie v tom směru, že by mu mohla finanční prostředky k zajištění obživy a bydlení zajistit jeho rodina ve Francii či někdo jiný. Historie pohybu žalobce od překročení hranic schengenského prostoru a jeho neochota setrvat na území ČR (na jejíž území žalobce vkročil jako tranzitující cizinec v podstatě omylem, když utekl z kamionu na čerpací stanici) je dostatečně doložena ve správním spisu a zdůvodňuje logicky a přezkoumatelně úvahu žalované o nezbytnosti užití institutu zajištění za účelem předání cizince do příslušného členského státu EU.
61. Žalobce vyjádřil jednoznačně své odhodlání cestovat do Rakouska a neochotu se vrátit do Rumunska či do Řecka, což je důležitá indicie k závěru, že by se dobrovolně nepodvolil přemístění do těchto členských států EU. Na nezbytnosti jeho zajištění nemění nic ani případný diskomfort v zařízení pro zajištění cizinců způsobený společenskou izolací způsobenou neznalostí jiných jazyků.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

62. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
63. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II.).
64. Ustanovenému zástupci žalobce Organizaci pro pomoc uprchlíkům, z.s. nepřísluší za zastupování žalobce v soudním řízení odměna, neboť její činnost v tomto ohledu je financována formou grantu ze státního rozpočtu České republiky. Proto krajský soud ustanovenému zástupci nepřiznal žádnou odměnu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. května 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.